

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12C/457/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315213248
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8315213248.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: LEXSTAR, s.r.o., Sládkovičova 1562/1, 075 01 Trebišov, zast. JUDr. T. Zaleta, advokát, s.r.o., Ťahanovské riadky 25, 040 01 Košice, proti žalovanému: O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX, XXX XX A., o zaplatenie 117,30 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 100,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 100,- eur od 22. 08. 2015 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu súd vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 10,56 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 31,99 eur na účet právneho zástupcu žalobcu a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca podal dňa 23.11.2015 na tunajšom súde žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 117,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 102,- eur od 22.08.2015 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že jeho právny predchodca, ktorý mu žalovanú pohľadávku postúpil, t.j. spoločnosť C., A.. P. U., uzavrel so žalovaným zmluvu o tzv. mikropôžičke, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 100,- eur, ktorú sa tento zaviazal vrátiť do 06.07.2015 spolu s odplatom za spracovanie žiadosti o pôžičku vo výške 2,- eurá majúcou charakter dohodnutých úrokov z pôžičky. K uzavretiu zmluvy došlo prostredníctvom elektronickej komunikácie cez webovú stránku spoločnosti C.. Žalovaný sa v zmluve zaviazal, že v prípade neuhradenia pôžičky včas zaplatí zmluvnú pokutu vo výške 15 % dlžnej sumy. Žalovaný pôžičku nevrátil, preto mu vznikla aj povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 15,30 eur.

Pôžičky poskytované pôvodným veriteľom nemožno považovať za spotrebiteľské úvery podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, keďže podľa § 1 ods. 3 písm. l) zákona spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace. Pôvodný veriteľ poskytuje výlučne úvery, resp. pôžičky s dobou splatnosti od 10 do 30 dní. Pôvodný veriteľ má teda postavenie tzv. „iného veriteľa“ podľa § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch a ním poskytované pôžičky nie sú spotrebiteľským úverom. Pôvodný veriteľ poskytuje špeciálny druh pôžičiek, tzv. mikropôžičky, pri ktorých požičaná suma spravidla nepresiahne 300,- eur. Pôžičky sú splatné vždy vo vopred stanovenej a stranami dohodnutej lehote 10, 20, 30 dní. Keďže pôvodný veriteľ je podnikateľským subjektom, účtoval si za poskytnutie pôžičky pevnú čiastku (odplatu), ktorá nenarastá (nejedná sa o úrok), klient teda presne vie, koľko musí v stanovenom limite uhradiť. Odplata

má charakter dohodnutých úrokov z pôžičky a je tiež dohodnutá. Pôvodný veriteľ ponúka svoje služby na diaľku prostredníctvom internetovej stránky a potenciálny klient tam získa potrebné informácie, najmä: suma poskytovanej pôžičky, RPMN, doba splatnosti, spôsob obdržania peňazí, výška odplaty, respektíve poplatkov za poskytnutú pôžičku, celková výška sumy, ktorú musí klient uhradiť v stanovenej lehote splatnosti, spôsob splatenia poskytnutej pôžičky vrátane odplaty, zmluvné podmienky, informácie pre klienta ako spotrebiteľa v zmysle § 4 ods. 1 zákona 266/2005 Z. z. zákona o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku informácie poskytovateľa pôžičky.

Žalobca ďalej v návrhu uviedol spôsob, akým došlo prostredníctvom elektronických prostriedkov k uzavretiu zmluvy (diaľku prostredníctvom internetovej stránky a to on-line) a zároveň vzhľadom na to, že nejde o štandardnú zmluvu o pôžičke, má za to, že nemožno vychádzať z RPMN a skúmať len tento údaj, ktorá je pri takomto type pôžičiek vždy vysoká, ale treba vychádzať z požičanej sumy a zo sumy, ktorá sa má vrátiť. Žalobca mal za to, že nepochybne preukázal platné uzatvorenie zmluvy o pôžičke elektronickou formou, ako aj splnenie povinnosti poskytnúť pôžičku. Pôvodný veriteľ žalovaného 3 dni pred dňom splatnosti pôžičky SMS správou informoval o blížiacom sa termíne splatnosti dlhu, napriek tomuto upozorneniu žalovaný dlžnú sumu v stanovenej lehote nevrátil. Po márnom uplynutí termínu splatnosti pôžičky pôvodný veriteľ žalovaného vyzýval k zaplateniu splatného dlhu SMS správou a súčasne aj písomnou upomienkou zo dňa 20.07.2015. Touto upomienkou pôvodný veriteľ stanovil posledný termín uhradenia pohľadávky na 21.08.2015 a zároveň druhou upomienkou v zmysle čl. 6.2 zmluvných podmienok uplatnil nárok na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 15 % z dlžnej sumy. Dohoda o zmluvnej pokute bola uzatvorená platne, keďže podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka „písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo a elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Právny úkon má teda umožniť určenie osoby, ktorá právny úkon urobila - ma urobiť určiteľnosť/ identifikovateľnosť konajúceho“. Zákon nežiada, aby tieto prostriedky totožnosti konajúceho aj reálne dokázali spôsobom, ktorý nepochybne preukáže jeho totožnosť. Uzatvorenie zmluvy elektronickou formou umožňuje určenie osoby - prostredníctvom identifikačných údajov, ktorými je vylúčené ju zameniť s niekým iným.

Žalovaný sa k podanému návrhu nevyjadril.

Súd vykonal v tejto veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby spolu s jej prílohami a to zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.10.2015 spolu s prílohou č.11, Žiadosťou o poskytnutie pôžičky, Zmluvou o pôžičke zo dňa 05.06.2015, Zmluvnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spol. C., výpisom z účtu zo dňa 05.06.2015, upomienkou zo dňa 20.07.2015, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 09.12.2015 a zistil nasledovný skutkový stav.

Elektronickú žiadosť o poskytnutie pôžičky vyplnil žalovaný dňa 05.06.2015 a požiadal o pôžičku vo výške 100,- eur s dobou splatnosti 30 dní, so splatnosťou dňa 06.07.2015. Formulár vyplňal ako fyzická osoba. Potvrdil, že sa oboznámil a súhlasí so zmluvnými podmienkami, zmluvou o pôžičke ako aj s Formulárom pre štandardné informácie o pôžičke.

Zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 05.06.2015 súd zistil, že bola vyhotovená na formulárovom tlačive pôvodného veriteľa a je v nej uvedené, že je uzavretá podľa § 24 zákona o spotrebiteľských úveroch. Jej neoddeliteľnou súčasťou sú Zmluvné podmienky pre pôžičky poskytované prostredníctvom internetu pôvodným veriteľom. V zmysle zmluvy pôvodný veriteľ poskytol žalovanému bezúročnú pôžičku v celkovej výške 100,- eur a žalovaný sa zaviazal uhradiť za pôžičku odplatu za spracovanie a poskytnutie pôžičky vo výške 2,- eurá. Pôžička mala byť vrátená jedinou splátkou do 30 dní odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bola pôžička bankovým prevodom poskytnutá na účet. RPMN je uvedená vo výške 27,24 %. V zmluve nie je uvedená priemerná hodnota RPMN, nie je uvedená ročná úroková sadzba.

Zmluvné podmienky pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spol. C. (ďalej len „ zmluvné podmienky“) sú formulované samostatne a obsahujú údaje týkajúce sa zmluvy o pôžičke, splatenia pôžičky, dôsledkov nesplatenia pôžičky, odstúpením od zmluvy o pôžičke, odplatom a RPMN.

Z obsahu bodu 6.2 týchto zmluvných podmienok vyplýva, že ak klient nespĺní svoju povinnosť splatiť poskytnutú pôžičku a k nej prislúchajúcu odplatu riadne a včas, je veriteľ oprávnený požadovať od klienta zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 15% z dlžnej sumy plus jednorazovú paušálnu náhradu 10,- Eur za administratívne, poštové a telekomunikačné výdavky, ktoré veriteľovi vznikli v súvislosti s kontaktovaním dlžníka a zasielaním upomienok. Veriteľ môže vyžadovať zaplatenie zmluvnej pokuty po uplynutí 7 dní odo dňa splatnosti pôžičky.

Z detailu výpisu z účtu žalovaného je zrejmé, že na účet žalovaného bola zo strany spol. C. A..P..U.. poukázaná dňa 05.06.2015 suma 100,- eur.

Zmluvou postúpení pohľadávok zo dňa 01.10.2015 uzatvorenou medzi spol. C., A..P..U.. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, bola pohľadávka voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená na žalobcu,

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 09.12.2015 uviedol, že v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 15,30 eur trvá. Ak súd má za to, že mu zmluvná pokuta nepatrí, je neprimeraná, je povinnosťou súdu stanoviť, aká suma je primeraná. Poukázal, že v danom prípade neexistuje značná nerovnováha medzi právami a povinnosťami strán.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 3 písm. l) Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 2 písm. c) Zákona o spotrebiteľských úveroch, iným veriteľom sa na účely tohto zákona rozumie fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r).

Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 1 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom sa vzťahujú ustanovenia § 2, § 3 a § 4, § 6 až 8, § 9 ods. 1, 2, 9 a 10, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25.

Podľa ustanovenia § 2 písmeno a) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 266/2005 Z.z.), zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa ustanovenia § 2 písmeno c) zákona č. 266/2005 Z.z., dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku.

Podľa ustanovenia § 2 písmeno d) zákona č. 266/2005 Z.z., spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzatváraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 11 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu od ktorej závisí.

Podľa ustanovenia § 39 odsek 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods.1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s vyššie uvedenými právnym predpismi mal súd za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, pričom poskytovanie pôžičiek bolo formou podnikateľskej činnosti pôvodného veriteľa a tento je v zmysle § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch tzv. iným veriteľom.

Následne bola pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy o pôžičke voči žalovanému zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.10.2015 postúpená na žalobcu, čím je daná jeho aktívna legitímácia v tomto konaní.

Vzájomné vzťahy medzi účastníkmi konania posúdil súd ako spotrebiteľské, nakoľko pôvodný veriteľ poskytol pôžičku žalovanému v rámci predmetu svojho podnikania a žalovaný bol v postavení fyzickej osoby, občana, ktorému bola pôžička poskytnutá na jeho osobné účely. Vzhľadom na uvedené aplikoval súd na posudzovaný právny vzťah nielen zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu o tom, že na uvedenú zmluvu o pôžičke nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. keďže sa nejedná o spotrebiteľský úver, nakoľko priamo tento zákon vo svojom § 24 ods.1 uvádza, že ustanovenia § 2,3 a 4, § 9 ods.1 a 2, § 6 až 8, § 11,12,14,16,17, 19, 23 a 25 tohto zákona sa vzťahujú aj na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom. Preto súd s poukazom na uvedené posúdil obsah predmetnej zmluvy o pôžičke podľa týchto ustanovení.

V prvom rade súd poukazuje na to, že v zmysle bodu 1 zmluvy, pôvodný veriteľ poskytol žalovanému bezúročnú pôžičku vo výške 100- eur, pričom v bode 2 zmluvy je už vyčíslená odplata za poskytnutie pôžičky vo výške 2,- eurá. V zmysle § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Je teda zrejmé, že predmetná pôžička nebola dohodnutá bezúročne, ale za odplatu,

ktorou môžu byť len úroky, ktoré ale musia byť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľskom úvere presne určené úrokovou sadzbou.

Pri skúmaní predmetnej zmluvy súd ďalej zistil, že v nej absentuje aj ďalšia povinná náležitosť podľa Zákon o spotrebiteľských úverov a to údaj o priemernej hodnote RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) tohto zákona.

Vzhľadom k tomu, že zmluva neobsahovala vyššie uvedené zákonom stanovené podstatné náležitosti, súd dospel k záveru, že poskytnutá pôžička je v zmysle § 11ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez poplatkov.

Žalovaný je tak na istine pôžičky povinný zaplatiť ešte sumu 100,- eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany pôvodného veriteľa reálne poskytnutá. Súd v tejto časti uplatnený nárok považoval za dôvodný a žalovanú zaviazal na zaplatenie tejto sumy.

Ďalším nárokom ktorý si žalobca uplatnil v tomto konaní bol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v celkovej výške 15,30 eur a to v zmysle bodu. 6.2. Zmluvných podmienok pre spotrebiteľské úvery pôvodného veriteľa.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. (nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011).

V danej právnej veci si žalobca uplatňuje aj nárok z titulu zmluvnej pokuty, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo viacerými rozhodnutia súdov vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/264/2015, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/21/2015).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná,

jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenie z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom, ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

S ohľadom na vyššie uvedené nárok uplatnený žalobcom z titulu zmluvnej pokuty nemožno priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom.

Tým, že žalovaný neuhradil dlžnú sumu riadna a včas, t.j. ani v dodatočnej lehote na zaplatenie určenej právnym predchodcom žalobcu, teda do dňa 21.08.2015, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania. K uvedenému dňu bola výška zákonného úroku z omeškania 5,05 % ročne a súd preto žalovaného zaviazal aj na zaplatenie tohto úroku z omeškania zo sumy 100,- eur od 22.08.2015.

V súlade s vykonaným dokazovaním a s príslušnými zákonnými ustanoveniami súd žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 100,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 22.08.2015 do zaplatenia a žalobu vo zvyšnej časti ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 149 ods. O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

V danej právnej veci súd konanie v časti o zaplatenie sumy 17,30 eur s prísl. zamietol a žalobe čo do sumy 100,- eur s prísl. vyhovel. V časti zamietnutého nároku žalobcu bol v konaní úspešný žalovaný. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku bol úspešný žalobca. V predmetnej veci mal žalobca úspech v rozsahu 82 % a žalovaný v rozsahu 18 %. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu (82 % - 18 %), žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 64 % z jeho celkových priznaných trov konania.

Trovy konania na strane žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16,50 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 49,98 eur podľa vyčíslenia v žalobnom návrhu.

Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 49,98 eur podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej klen „vyhláška“), ktoré sú vyčíslené takto :

Tarifná odmena v sume 33,20 eur podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky a to za nasledovné úkony :

- príprava a prevzatie zastupovania	16,60 eur
- písomné podanie na súd - žalobný návrh	16,60 eur

Náhrada hotových výdavkov v sume 16,78 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (režijný paušál) - rok 2015 vo výške 2 x 8,39 eur.

Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalobcu a žalovaného, keď žalobcovi vnikol má nárok na náhradu trov konania vo výške 64 % z celkových priznaných trov konania, súd preto zaviazal žalovaného na náhradu trov konania vo výške 10,56 eur za zaplatený súdny poplatok (64 % zo sumy 16,50 eur) a na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 31,99 eur (64 % zo sumy 49,98 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 251 ods.1 O.s.,p.; Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; 31) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.